

Fotó: Aeromagazin

Új eljárások a CPL/ATPL jelöltek vizsgálatában

Európai uniós színvonalon

A hivatásos polgári pilóták számára jól ismert hely a Nemzeti Népegészségügyi Központ Repülőorvosi Központja (Aeromedical Center Budapest). A dr. Merényi Gusztávról, az első magyar repülőorvosról elnevezett és az országos tisztí főorvos, dr. Müller Cecília felügyeletével működő repülőorvosi központban évente mintegy ezerhétszáz repülőgép-vezetőt, légi forgalmi irányítót és légiutas-kísérőt vizsgálnak rendszeresen.

Az Aeromedical Centert 1983-tól dr. Melles Imre főorvos vezette. Több mint harminc éven át irányította, fejlesztette az intézményt, ahol korábban minden polgári hivatásos pilótát vizsgáltak – beleértve a Malév személyzeteit is. Jelenleg a CPL/ATPL jelöltek repülőorvosi minősítését állítja ki, és

a központ szakmai vezetőjeként továbbra is segíti a munkát. 2015-től dr. Csiffáry Réka főorvos vezeti az intézményt, amely megfelelt az Európai Repülésbiztonsági Szervezet (EASA) által végzett szakmai auditon. A központ munkatársai az év elején újabb kihívások elé néztek, ugyanis a hivatásospilóta-jelöltek szűrése kapcsán a vizsgálatok kibővítéséről döntött az EASA.

Az öt évvel ezelőtt történt Germanwings-katasztrófa kivizsgálását követően arra az eredményre jutottak a hatóságok, hogy a másodpilóta nem megfelelő mentális állapota és a Németországban nem kellő gondossággal elvégzett repülőorvosi vizsgálatok vezethettek a tragédia bekövetkezéséhez. A hivatásospilóta-jelöltek vizsgálatok 2019. január 30-ától ezért olyan új kiegészítő vizsgálatok (mentális teszt, alkohol- és drogtest) elvégzését követeli meg az EASA, amelyekre kijelölést és felhatalmazást kellett kapniuk a központoknak.

A CPL/ATPL jelöltnak az új rend szerint tehát érvényes mellkasröntgenlelettel, nagy laborral, kiértékelt drog- és alkoholtesztel, valamint egy mentális egészséget igazoló, ki-jelölt pszichológus által kiállított igazolással is rendelkeznie kell az orvosi minősítés megszerzéséhez.

Dr. Csiffáry Réka főorvos a változtatással kapcsolatban az Aeromagazinnak elmondta, hogy Magyarországon nem volt könnyű olyan pszichológust találni, aki alkalmas az előírt mentális vizsgálatok elvégzésére. Felügyeleti szervüknek, a Nemzeti Népegészségügyi Központnak olyan pszichológussal sikerült megbízási szerződést kötnie, aki ismeri a pilótamunka megterheléseit – hiszen maga is pilóta –, emellett sok ejtőernyős ugrása is van. Dr. Gedő László a polgári repülésben jártas pszichológus, akinek az igazolási megfelelnak az előírásoknak. A szakember a beszélgetés mellett különböző teszteket is elvégeztet a jelöltekkel, és ezek alapján értékeli ki és véleményezi a mentális állapotukat.

A központban elvégzik a Nemzeti Innovációs és Technológiai Minisztérium hivatalos állásfoglalása szerinti drog- és alkoholtesztet is. Ezek ma már részét képezik a hivatásospilóta-jelölti vizsgálatoknak. Az úgynevezett CPL/ATPL initial medical examination utáni repülőorvosi minősítést a központban Melles főorvos állíthatja ki. Ezt a pillanatot mindenki nagyon várja, mert addig nem kezdhetik meg a repülőképzésüket az újdonsült pilótanövendékek a hazai repülőiskolákban, ameddig nincs a kezükben az érvényes I. osztályú minősítés.

Aki évente legalább egyszer vagy (40 éves kor után szóló pilótaként) kétszer is megfordul a Gyáli úti intézmény falai között – mint ezen cikk írója is –, tapasztalja, hogy ma már nem kell sok-sok órát eltölteni azzal, hogy végére érjen a kötelező repülőorvosi vizsgálatoknak és a kezébe vehesse az új, érvényes

I. osztályú repülő-egészségügyi minősítését. Alig néhány órára ma már a teljes szűrővizsgálat időtartama, köszönhetően annak a rutinnak és szakértelemnek, amellyel a központ szakorvosai és asszisztensei rendelkeznek.

A centrum főorvosai felkészülnek a vizsgálatokra, és amikor Farkasné Lódi Gabriella, Nagyné Erika és Fetésné Gavló Anita szakasszisztensek a vizsgálatra regisztrált személyek orvosi előzményeit kikeresik, már nyitott könyvben olvasnak, mert minden pilótatalálkozásra emlékeznek. Tény, hogy ma már sok egyéb vizsgálatot is felkereshetnek korábbi ügyfeleik, ugyanakkor sokan hűek maradtak hozzájuk, így a központ ma is vezető a hazai repülőorvosi vizsgálatok területén. Náluk az is gyorsíthatja a folyamatot, hogy a központba érkező pilóták és légiutas-kísérők vizsgálatát nem befolyásolják járóbeteg más jellegű orvosi vizsgálatai, hanem az itt dolgozó egészségügyi munkatársak csak és kizárólag a pilótákkal, irányítókkal és kabinszeméllyel foglalkoznak az orvosi minősítés megszerzése vagy megújítása céljából. Aki pedig minden vizsgálaton megfelel, az alig kétórás eljárást követően már a kezébe is veheti a ki-nyomtatott, aláírt, érvényes I. osztályú orvosi minősítést.

A központ további erőssége, hogy jelöltjeiket olyan fül-orr-gégész, szemész, valamint kardiológus szakorvosok is megvizsgálják, akiknek a szakterületükön kiváló tapasztalatuk van a speciális repülőorvosi esetek elbírálásában. Több évtizedig a budapesti Aeromedical Center volt az egyetlen polgári repülőorvosi vizsgálat Magyarországon, s évente több száz hivatásos pilótát ellenőriztek.

Az elmondottakhoz azt is hozzátette a főorvos asszony, hogy szervezetük szakmailag a Nemzeti Népegészségügyi Központ foglalkozás-egészségügyi főosztályának alárendeltségébe tartozik. Hangsúlyozta, hogy minden segítséget és támogatást megkapnak a Nemzeti Népegészségügyi Központtól és az országos tisztí főorvostól, dr. Müller Ceciliától.

A centrum már további fejlesztéseket is megvalósított a még színvonalasabb szakmai munkavégzéshez. Beszereztek például egy, az audiológiai vizsgálatokhoz szükséges új timpanométert, illetve csendes kamrát, azaz camera silentát is.

Azt is megtudtuk a főorvos asszonytól, hogy az Aeromedical Center tavaly elnyerte a Wizz Air tenderét is, így a diszkont-légitársaság magyarországi és környező államokban dolgozó kabinszemélyzetét is ők ellenőrzik rendszeresen a légitársaság megrendelésére.

2019 augusztusában az ITM közlekedési hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárság légügyi szakszolgálati hatósági főosztály képzési, szimulátorengedélyezési és repülés-egészségügyi osztály részéről Hajdú István osztályvezető irányításával audit volt a központban, már az EASA-auditra felkészülés részeként. A rendszeres ellenőrzéseknek köszönhetően a központ tovább fejlődött. Szervezeti kézikönyvük bővült, eljárásait tovább pontosították. Csapatukat erősíti már Végh Dávid megfelelőség-ellenőrzési és biztonsági

Hallás vizsgálat az új csendes kamrában

vezető is, akit az Európai Bizottság 290/2012/EU rendelete szerint dr. Müller Cecília országos tisztí főorvos bízott meg Compliance Monitoring Manager és Safety Manager feladatok elvégzésével. A tavalyi CPL/ATPL jelöltek érintő jogszabály-módosítás kapcsán több egyeztetés is volt a hatóság és a központ vezetői között, amelyek kölcsönös támogató együttműködés keretében zajlottak.

Bár dr. Melles Imre főorvos öt évvel ezelőtt átadta a stafétát fiatalabb kollégájának, még jelenleg is dolgozik, és rendszeresen segíti a repülőorvosi központ munkáját azzal, hogy az amerikai Szövetségi Légügyi Hivatal (FAA) kinevezett orvosaként megszerzett tudását és tapasztalatát továbbadja. Ő ugyanis azon kevés repülőorvosok közé tartozott Európában, aki jogosult volt amerikai orvosi alkalmassági vizsgálat elvégzésére is, illetve FAA orvosi minősítést is kiállíthatott. Mivel ma már a központ vezetésével járó felelősséget más viseli, Melles főorvosnak napja-

inkban több ideje marad a repülésre, hajtásra. Már elengedte a DA42-es repülőgépen megszerzett multiengine jogosítását, de érvényes szakszolgálati engedélyével Falke gépeken még repül. Megismerkedett a Skyward szélcsatornában történő lebegés szépségével is. Magyarország vezető hajóorvosaként pedig sok belvízi és tengeri hajóst minősít, és jó időben a Dunán hajózik. Ezenkívül wakeboardozik, és kipróbálta a flyboardot és a terepsegwayezést is. Arra a legbüszkébb, hogy azon kevesek közé tartozik, aki elmondhatja magáról, hogy harmincöt éven át egy munkahelyen dolgozott, és repülő repülőorvosként szép hivatásának élt, a pilóták egészségét szolgálta. Mind a mai napig az a helyiség az irodája, ahova 1983-ban beköltözött, amikor elnyerte a repülés-egészségügyi osztályvezetői pályázatot, és amelynek ajtaja azóta is nyitva áll a pilóták előtt.

Sajtos Zoltán

Vérnyomás ellenőrzéssel kezdődik minden repülő orvosi vizsgálat

